Strategie rozvoje

Dobrovolného svazku obcí

Stříbrský region

2023 - 2032

Stříbro, duben 2023

Dobrovolný svazek obcí
Stříbrský region

1. OBSAH

2. ÚVOD 3

2.1 DSO STŘÍBRSKÝ REGION 3

2.2 DOKUMENT „STRATEGIE ROZVOJE DSO STŘÍBRSKÝ REGION“ 3

2.3 METODIKA ZPRACOVÁNÍ DOKUMENTU 4

2.4 STRUKTURA DOKUMENTU 5

2.5 CÍLE ZPRACOVÁNÍ DOKUMENTU 5

2.6 VYMEZENÍ ČLENŮ DSO 5

3. SITUAČNÍ ANALÝZA 6

3.1 POLOHA A PŘÍRODNÍ CHARAKTERISTIKA 6

3.2 OBYVATELSTVO A OSÍDLENÍ 9

3.3 OBČANSKÁ VYBAVENOST 11

3.4 CESTOVNÍ RUCH 17

3.5 SPOLEČENSKÝ ŽIVOT 19

3.6 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 21

4. SWOT ANALÝZA 24

5. STRATEGIE ROZVOJE 27

5.1 VIZE 27

5.2 PRIORITY, OPATŘENÍ A AKTIVITY 27

1. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 28

2. ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU 28

3. ROZVOJ INFRASTRUKTURY 29

4. ROZVOJ VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ 30

5. ROZVOJ OBČANSKÉ VYBAVENOSTI A SLUŽEB 30

6. ROZVOJ KOMUNITNÍHO ŽIVOTA 31

6. ŘEŠITELSKÝ TÝM 32

2. ÚVOD

2.1 DSO STŘÍBRSKÝ REGION

V průběhu roku 1999 se ve východní části okresu Tachov začal objevovat zájem obcí o společné řešeníproblémů nadobecního charakteru. **Zájmové sdružení právnických osob**, tj. měst a obcí východní části okresu, **které přijaly název „Stříbrský region“**, **bylo založeno** osvědčením referátu vnitřních věcí Okresního úřadu v Tachově reg.č.RVV/404/99-S-11 dne 12. 5. 1999. Sdružení právnických osob Stříbrský region založené podle občanského zákoníku se 1. 1. 2002 transformovalo na **Dobrovolný svazek obcí Stříbrský region (DSO SR)**, a to podle zákona o obcích. Smyslem této transformace bylo využít možnosti, kterou svazku obcí dává zákon, a to předkládat vyššímu územněsprávnímu celku (Plzeňský kraj) zákonodárné iniciativy a využívat rozvojové možnosti jako celek.

Všestranný a trvalý sociálně-ekonomický rozvoj daného území je od počátku vnímán za hlavní společný úkol, který zainteresované obce spojuje. Města Stříbro a Kladruby působí jako přirozená centra daného regionu, což je dáno jejich velikostí a vybaveností administrativního aparátu. **Město Stříbro** je **správním obvodem obcí s rozšířenou působností (SO ORP Stříbro)**, který zahrnuje 24 obcí, z čehož 16 je členem DSO Stříbrský region: Benešovice, Erpužice, Kladruby, Kostelec, Kšice, Ošelín, Prostiboř, Skapce, Stříbro, Sulislav, Svojšín, Sytno, Trpísty, Únehle, Vranov a Zhoř**.**

Stříbro – Masarykovo náměstí

Strategie byla zpracována pracovníky DSO Stříbrský region v roce 2017 s výhledem do roku 2022 a aktualizována MAS Český Západ, z.s. na přelomu let 2022-2023 s výhledem do roku 2032. Velmi významná a nezastupitelná byla spolupráce se starosty členských obcí sdružení.

2.2 DOKUMENT ”STRATEGIE ROZVOJE DSO STŘÍBRSKÝ REGION”

Strategie rozvoje je koncepční materiál, který popisuje klíčové jevy dobrovolného svazku obcí, analyzuje je a navrhuje dlouhodobé cíle a směry kulturního, sociálního a ekonomického rozvoje daného území. Stane se praktickým nástrojem pro uskutečňování konkrétních potřeb jednotlivých obcí.

2.3 METODIKA ZPRACOVÁNÍ DOKUMENTU

Strategie navazuje na již zpracované dokumenty – například Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+, Program rozvoje Plzeňského kraje 2022+, Strategie rozvoje mikroregionu Stříbrský region - 2001, Strategie rozvoje Dobrovolného svazku obcí Stříbrský region 2017-2022, Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Český Západ, z.s. pro období 2021 - 2027, Program rozvoje města Stříbra – 2016 a Programy rozvoje jednotlivých obcí. V řadě případů strategie Stříbrského regionu z těchto dokumentů vychází a reflektuje na priority regionu.

Kšice

Postup zpracování vycházel z osvědčené metodologie zahrnující provedení situační analýzy území, následně analýzy slabých a silných stránek, příležitostí a ohrožení (SWOT) a konečné formulace strategie.

Strategie je zaměřena nejen na definici dlouhodobých cílů a směrů. V návaznosti na strategii rozvoje Stříbrského regionu je doporučeno sestavení akčního plánu, který stanoví počáteční soubor nejdůležitějších projektových námětů. Předpokladem je, že tento akční plán bude každoročně revidován a doplňován o další náměty.

Prostiboř - Kopec

2.4 STRUKTURA DOKUMENTU

Dokument se skládá ze dvou hlavních částí. První analytická část obsahuje souhrnnou situační analýzu a SWOT analýzu sledovaného území. Druhá část dokumentu je zpracována již jako návrhová, strategická a vyplývají z ní prioritní projektové záměry DSO. Členění dokumentu je naznačeno níže:

Analytická část

- Situační analýza
- SWOT analýza

Strategická část

- Vize
- Priority
- Opatření
- Aktivity

2.5 CÍLE ZPRACOVÁNÍ DOKUMENTU

Strategie je koncipována jako dokument, který má za úkol formulovat klíčové problémy obcí a ve vzájemné shodě definovat globální a strategické cíle, rozvojové priority svazku obcí jako celku i opatření k jejich dosažení. Dále by měla sloužit jako podklad a podpůrný nástroj pro zdůvodňování potřeb finančních dotací ze státních zdrojů i z předvstupních programů a strukturálních fondů EU.

Ošelín

Materiál je zpracován pro výhledové období let 2023 - 2032, tj. jako střednědobý rozvojový dokument DSO.

2.6 VYMEZENÍ ČLENŮ DOBROVOLNÉHO SVAZKU OBCÍ

Ke dni dokončení strategie je členy sdružení těchto 16 obcí:

- **Benešovice, Erpužice, Kladruby, Kostelec, Kšice, Ošelín, Prostiboř, Skapce, Stříbro, Sulislav, Svojšín, Sytno, Trpísty, Únehle, Vranov, Zhoř.**

Obce Benešovice, Kšice, Sulislav a Vranov se staly samostatnými od 1. 1. 1992 oddělením od města Stříbra. Rovněž Skapce se od 1. 1. 1992 osamostatnily od obce Kladruby. Obec Sytno se osamostatnila od Stříbra od 1. 1. 2001. Obce Trpísty a Únehle byly do roku 1990 součástí obce Erpužice, k jejich osamostatnění došlo po prvních komunálních volbách.

3. SITUAČNÍ ANALÝZA

3.1 POLOHA A PŘÍRODNÍ CHARAKTERISTIKA

3.1.1. POLOHA

CHARAKTERISTIKA DSO Stříbrský region –rozkládá se v severozápadní části Plzeňského kraje, ve východní části okresu Tachov. Východním směrem sousedí DSO s okresem Plzeň – sever. Jižní hranice DSO se dotýká hranic okresů Plzeň-jih a Domažlice. Západní hranice DSO je tvořena katastrálními hranicemi dalších obcí okresu Tachov.

Zdroj: mapy.crr.cz

Území spadá pod kompetence pověřeného úřadu SO ORP Stříbro. SO ORP Stříbro zahrnuje 24 obcí, z nichž čtyři (Bezdružice, Černošín, Kladruby a Stříbro) mají statut města.

Rozloha 43 066 ha je osmou nejvyšší rozlohou v Plzeňském kraji a zabírá 5,7 % území regionu. Hustotou 39,2 obyvatel na 1 km^2 je pátým nejméně zalidněným SO ORP v kraji. Více jak polovinu celkové výměry správního obvodu (52,3 %) tvoří zemědělská půda a více jak jednu třetinu lesní pozemky (38,8 %).

Mezi největší sídla DSO patří město Stříbro (7 430 obyvatel) a dále město Kladruby (1 610 obyvatel). Stříbro je zřejmým a poměrně dominantním centrem sledovaného území vzhledem k velikosti města a jeho poloze v těsné blízkosti dálnice D5, která umožňuje přímou vazbu na Plzeň i Rozvadov (SRN).

Nejvýznamnější vazby DSO na centra vyššího řádu jsou orientovány na město Tachov. Další vazby, které jsou důležité zejména z hlediska zaměstnanosti, existují na sousední Bavorsko. Při hodnocení vazeb dojížďky za studiem do středních a vysokých škol je nutno zdůraznit západočeskou metropoli Plzeň. Plzeň dále poskytuje pracovní příležitosti a nabízí pro obyvatele Stříbrského regionu služby a občanskou vybavenost. Pracovní příležitosti na sledovaném území nabízí hlavně komplex průmyslové zóny v Ostrově u Stříbra (Kostelec) a ve Stříbře.

Stříbrský region je z hlediska dopravní polohy rozdělen na dvě části s odlišnou charakteristikou. Jižní část regionu, tj. Stříbro a okolí, má vynikající dopravní obslužnost danou především úzkou vazbou na dálnici. Na Stříbrsku je z hlediska dopravní polohy rozhodující blízkost dálnice D5, (resp. E 50) Praha – Plzeň – Rozvadov, která je nejdůležitějším dopravním spojením ČR se západní Evropou a v budoucnu se stane součástí transevropské dopravní sítě (TEN) zemí Evropské unie. Stříbrem rovněž prochází mezinárodní železniční trať č.170 Praha – Plzeň – Cheb – Schirding, která se po rekonstrukci a zvýšení své propustnosti stala III. železničním koridorem ČR s přímou návazností na evropskou železniční síť. Železniční trať Praha – Plzeň – Cheb projíždí obcemi DSO, kde začíná rekreační oblast vodní přehradní nádrže Hracholusky s rozsáhlými lesními porosty a členitým terénem nad řekou Mží, trať vede přes Sulislav, Vranov, Stříbro, Svojšín a Ošelín. Územím DSO prochází ještě jedna trať významná hlavně pro místní obyvatele, je to 24 km dlouhá trať Pňovany – Bezdružice č. 177. Tato malebná lokálka prochází místní částí členské obce Erpužice – Blahousty, členskou obcí Trpísty a místní částí obce Kšice – Lomničkou.

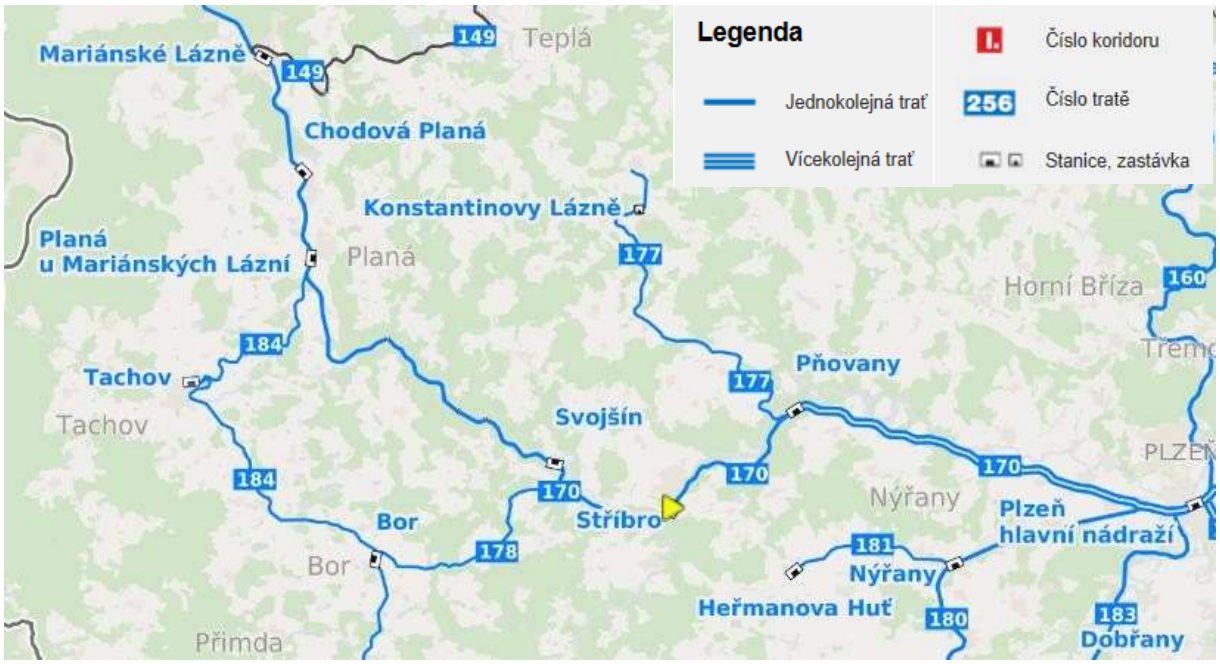

Zdroj: cd.cz

3.1.2 PŘÍRODNÍ CHARAKTERISTIKA

DSO Stříbrský region leží na rozhraní podhůří Českého lesa (Podčeskoleské pahorkatiny) a Plaské pahorkatiny. Většina území má nadmořskou výšku v rozmezí 400 – 600 m.n.m. Půdy zde patří mezi méně úrodné, pěstují se na nich zejména technické plodiny a obiloviny. Výše položená místa slouží jako pastviny a louky. Klima je zde mírně teplé, charakterizované dlouhou zimou a kratším létem. Průměrná roční teplota je 7,5 °C, průměrné množství srážek 500-600 mm.

Geologické složení daného území je velmi pestré. Jihozápadní část spadá do Kladrubského masivu, který je tvořen převážně magmatity. Hranice masivu probíhá zhruba po linii Zhoř – Milevo – Kladruby - Benešovice. Zbývající část území je tvořena fylity, které jsou na severu prostoupeny drobnými vložkami amfibolitů a miocénních vulkanitů (čediče).

Z hydrologického hlediska náleží území z podstatné části do povodí III. řádu Mže po soutok s Radbuzou. Mže tvoří hlavní tok protínající území zhruba ve směru Z - V. Od severu přijímá významnější levostranné přítoky Nezdický potok, Hadovku a Kozolupský potok, které společně tvoří Úterský potok, Černošínský potok a nejvodnější Kosí (Kosový) potok. Pravostranné přítoky jsou méně četné, hlavním je Úhlavka s Výrovským potokem.

Pouze malá JV část DSO (k.ú. Skapce a Kostelec) náleží do povodí Radbuzy. Významnějším přítokem je Hořina s malými recipienty Dudakovským, Nedražickým a Touškovským potokem. Z pohledu vodnosti je určující linie Stříbro-Ostrov u Stříbra. Na západ leží území málo vodné se specifickým odtokem 3,1-6,0 l/s/km^2 s nejvodnějším obdobím únor - březen. Na východ jde o oblast nejméně vodnou se specifickým odtokem 3 l/s/km^2 a nejvodnějším měsícem je březen.

Retenční schopnost území klesá ve směru od Z k V od malé k velmi malé. Území má nízký koeficient odtoku (0,11-0,2) a stupeň rozkolísanosti vodních toků je střední až silný. Povodněmi je nejvíce ohroženo Sytno.

Na sledovaném území se nachází několik rybníků, z nichž největší jsou Výrovský v k.ú. Brod u Stříbra a Sytenský v k.ú.Sytno. Do území DSO zasahuje svou západní částí také přehrada Hracholusky na řece Mži. Nejzápadnějším výběžkem dosahuje až téměř ke Stříbru a směrem na S asi 2,5 km do Úterského potoka. Celá přehrada má plochu 489,62 ha a objem 56,65 mil.m^3. Využívána je energeticky, pro odběry vody i rekreačně.

Velkým problémem přírodních vod bývá výskyt sinic. Ten je důsledkem zvýšeného přísunu živin (především fosforu). Zdravotní riziko představují různé toxiny produkované některým sinicemi. Ty v případě vysokých koncentrací mohou způsobit i vážné zdravotní problémy.

Vodní nádrž Hracholusky

3.1.3 VYUŽITÍ KRAJINY

Stříbrský region se z hlediska struktury využití území vyznačuje vyšším podílem zemědělské půdy.Tento trend je viditelný v celém Plzeňském kraji. V podílu zemědělské půdy převyšuje využití orné půdy 77,2 %, což je více jak o 11 % vyšší hodnota tohoto ukazatele než za celý okres Tachov. Podíl trvalých travních porostů ze zemědělské půdy je 21,1 %, to je více než o 6 % nižší hodnota než v Plzeňském kraji, kde je ukazatel na 27,4 %. Nejvyšší hodnotu ukazuje okres Tachov, kde je podíl trvalých travních porostů na 32,4 % ze zemědělské půdy.

Lesní plochy zaujímají 35,9 % rozlohy DSO, což je méně, než činí průměrná hodnota ORP Stříbro s 37,4 % a okresu Tachov s 40,5 %. Ale je vyšší, než ukazatel za Plzeňský kraj, kde je 33 % podíl lesních pozemků z celkové výměry. Z nižší lesnatosti regionu oproti okresu Tachov vyplývá již zmíněný vyšší podíl zemědělské půdy.

Vodní plochy zabírají 1,7 % z celkové výměry. Tento fakt je způsoben hojným výskytem rybníků ve střední části okresu v geomorfologickém útvaru Tachovská brázda.

3.2 OBYVATELSTVO A OSÍDLENÍ

3.2.1 OBYVATELSTVO

Stav a vývoj obyvatelstva patří bezesporu mezi nejdůležitější indikátory každé územní jednotky.

Před rokem 1945 žilo na území DSO Stříbrský region až 90 % obyvatel německé národnosti. Jejich poválečný odsun značně poznamenal další demografický vývoj na tomto zemí. Dosavadní obyvatelé byli nahrazeni dosídlenci z vnitrozemí Čech, ze Slovenska, i Volyňskými Čechy. Kvůli vysídlení sudetských Němců a stěhování českých obyvatel do vnitrozemí došlo během let 1930 - 1950 k poklesu počtu obyvatel téměř o 45 %. Dnes je počet obyvatel na úrovni zhruba 60 % stavu před II. světovou válkou.

Vranov

Počet obyvatelstva SO ORP Stříbro v roce 2021.

	Počet obyvatel celkem	z toho ženy	Obyvatelé ve věku 0–14 let	Obyvatelé ve věku 15–64 let	Obyvatelé ve věku 65+ let
Benešovice	209	109	33	139	37
Erpužice	338	153	38	234	66
Kladruby	1 610	777	278	1 032	300
Kostelec	592	286	115	410	67
Kšice	226	112	47	138	41
Ošelín	167	80	48	96	23
Prostiboř	165	67	17	126	22
Skapce	109	54	14	71	24
Stříbro	7 430	3 763	1 069	4 860	1 501
Sulislav	209	104	31	138	40
Svojšín	446	238	96	272	78
Sytno	242	133	34	159	49
Trpísty	257	116	44	167	46
Únehle	137	64	27	93	17
Vranov	196	96	32	127	37
Zhoř	165	83	35	114	16
CELKEM	**12 498**	**6 235**	**1 958**	**8 176**	**2 364**

Okres Tachov byl v minulosti zařazen mezi hospodářsky slabé regiony (nově: „hospodářsky a sociálně ohrožená území“), poté mezi přechodně podpořené hospodářsky slabé regiony. Mezi těmito územími již není veden, nicméně životní podmínky obyvatelstva jdou zde obecně horší. Řadí se stále mezi oblasti s poměrně s nízkou životní úrovní, menšími příležitostmi k rozvoji, velkým množstvím zaměstnanců v primárním či sekundárním sektoru, nízkou hustotou osídlení a nezaměstnaností nad celorepublikovým průměrem. Jde o venkovskou oblast s nižším stupněm urbanizace a ekonomického rozvoje, avšak s lepším přírodním prostředím. Ruku v ruce s těmito údaji jde i nižší dosažené vzdělání obyvatel a riziko vzniku sociálních problémů.

3.2.2 BYTOVÝ FOND

S demografickou strukturou obyvatelstva velmi úzce souvisí i problematika stavu a vývoje bytového fondu.

Obec název	Dokončené byty celkem 2021 (vč. nástaveb a přist., domů pro seniory aj.)	Dokončené byty v rodinných domech 2021
Benešovice	2	2
Ošelín	2	2
Stříbro	7	7
Svojšín	17	14
Sytno	1	1
Trpísty	1	1
Únehle	1	1
Vranov	2	2
Zhoř	1	1

Zdroj: czso.cz

V současnosti dochází k bytové výstavbě nebo vytváření nových parcelních ploch pro výstavbu domů skoro ve všech obcích Dobrovolného svazku obcí Stříbrský region. Dá se tedy předpokládat, že se počty dokončených bytů budou i nadále zvyšovat. Navyšování bytových kapacit obcí je povětšinou urbanistická zátěž. Důležitý je také monitoring nevyužívaných budov (i těch, které nebudou mít využití v budoucnu).

3.3 OBČANSKÁ VYBAVENOST

3.3.1 ŠKOLSTVÍ

Mateřských škol je v regionu celkem 5. Ve Svojšíně je instituce mateřské školy sloučena se školou základní. Vzhledem k menším počtům žáků se toto opatření jeví jako vhodné a vede k úsporám v koordinaci stravování a ke snížení administrativního zatížení. Ve Stříbře jsou v rámci jedné MŠ provozována tři odloučená pracoviště. Zřizovatelem všech mateřských škol je obec. Obecní školky mají ve většině případů volné kapacity, ve školkách ve Stříbře a v Kladrubech jsou kapacity zcela využity. Jesle ani podobná zařízení v regionu nejsou. Některé MŠ (v menších obcích) jsou ochotny přijímat děti od 2 let, ve Stříbře je pro děti mladší 3 let přizpůsobena třída v MŠ Přístavní. Ve Stříbře také funguje dětská skupina provozovaná organizací Romodrom.

V regionu je 5 základních škol rozmístěných do 3 obcí (1x Kladruby, 3x Stříbro, 1x Svojšín). ZŠ Svojšín má MŠ spojenou s výukou pro 1. stupeň základního vzdělání.Úplné základní vzdělání poskytují ZŠ Kladruby a Stříbro. Ve Stříbře jsou 2 základní školy, jedna speciální ZŠ (je zřizována Plzeňským krajem) a osmileté gymnázium, které je jediné v regionu. Z ostatních obcí musí žáci za výukou dojíždět.

V regionu působí Základní umělecká škola ve Stříbře, mimo svých výukových míst má i odloučené pracoviště v Kladrubech pro výtvarný i hudební obor. ZUŠ Planá zajišťuje výuku na území DSO ve Svojšíně.

Dům dětí a mládeže Stříbro je velmi využívaným zařízením, nabízí několik desítek zájmových činností, které navštěvuje kolem 1000 zájemců. Organizace sídlí ve zrekonstruované budově na náměstí ve Stříbře. Disponuje několika dílnami, tělocvičnami, hracími místnostmi, učebnou IT, skladem sportovních potřeb, umělou venkovní i vnitřní lezeckou stěnou. Zadní dvorek budovy byl přestavěn na dětské hřiště. Zájmové kroužky organizované DDM Stříbro jsou prováděny i v Kladrubech.

Od roku 2018 funguje ve Stříbře „Rodinné centrum Stříbro“, využívající přízemní prostory budovy DDM.

Erpužice

V Kostelci je v provozu Centrum pro mimoškolní činnost, nízkoprahový klub „Uličník“ a dětský klub „Méďové“, kde se scházejí matky s malými dětmi do tří let.

Ve Stříbře jsou 2 střední školy. Střední odborná škola nabízí vzdělání v oborech veřejnoprávní, agropodnikání, přírodovědné lyceum a IT. Gymnázium nabízí všeobecné vzdělání osmiletého gymnázia nebo ekonomické zaměření čtyřletého studia obchodní akadaemie. V území nejsou žádná odborná učiliště a ani další možnost studia po maturitě. Vyšší vzdělávání (VŠ, VOŠ) probíhá mimo region, což může mít za následek přerušení vazeb a odliv vysokoškolsky vzdělaných lidí z regionu.

I přes působnost středních škol v DSO SR je vzdělání obyvatel ve srovnání s Plzeňským krajem a průměrem celé České republiky nízké. Největší skupinu obyvatelstva z hlediska vzdělanosti tvoří absolventi odborných učilišť, tedy vzdělání střední bez maturity, dále pak osoby se základním vzděláním. Z hlediska konkurenceschopnosti na trhu práce je vhodné podporovat další vzdělávání obyvatelstva. Je proto důležité dbát na kvalitu škol v regionu již od základního školství.

3.3.2 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA A SLUŽBY

VODOVODY A KANALIZACE

Pitná voda pro území je odebírána převážně z řeky Mže, která spadá do pásem hygienické ochrany 3. stupně vodárenského odběru, pouze k.ú. obcí Kostelec a Skapce patří do povodí Radbuzy. Ze Mže je prováděn odběr povrchové vody pro úpravnu vody Milíkov, ze které je zásobováno pitnou vodou město Stříbro a okolí.

Přestože je kvalita vod ve většině toků uspokojivá (v území neexistuje významný průmyslový znečišťovatel, největší sídla jsou napojena na ČOV), dochází k jejich znečišťování zejména erozními splachy z pozemků nevhodně upravených pro zemědělskou velkovýrobu. Důsledkem nekoordinované zemědělské činnosti dochází také již výše zmíněné eutrofizaci vod, popisované v analýzách vodní nádrže Hracholusky. Eutrofizací může trpět i řada menších vodních nádrží a rybníků, které nejsou mapovány.

Pitnou vodou je zásobena většina obcí v území, vodovod alespoň v části obce nemají obce Únehle, Vranov a místní část Zálezly (Skapce) a také místní část Milevo (Kladruby).

Řešení odpadních vod v území regionu má rozličnou úroveň, která je většinou závislá na velikosti obce.

Situace v odvádění a čištění odpadních vod je v území horší než v zásobování vodou. Řada obcí sice má vybudovanou kanalizaci, ta je však díky absenci ČOV nebo jiného zařízení používána pouze jako dešťová. Několik obcí má povoleno vypouštění z volné výusti. U většiny obcí, které nemají možnost odvádění a čištění splaškových vod jsou zachycovány v bezodtokých jímkách nebo v septicích a odváženy na ČOV (Kostelec, Stříbro). U obcí nebo jejich částí, které nemají dešťovou kanalizaci, jsou dešťové vody odváděny strouhami. V řadě případů může být připojení na obecní systémy neekonomické a bude nutné hledat individuální řešení. Netradiční záměry v oblasti odvádění a čistění odpadních vod jsou provedeny v Kostelci, kde je realizován ojedinělý systém kompresního výtlaku splašků z 2,5 km vzdálených Nedražic.

Obce, které nemají kanalizaci jsou: Ošelín, Skapce, Únehle, Vranov.

PLYN

Páteřní síť v území tvoří síť vysokotlakých plynovodů, které se sbíhají směrem k Plzni, tvoří tedy hvězdicovitou síť.

Plynofikace je provedena ve Stříbře, Kladrubech, Kostelci a jeho místních částech Beraní Dvůr, Alfrédov, Ostrov u Stříbra a Nedražice, dále je plyn zaveden v Trpístech. V ostatních sídlech zcela chybí.

Skapce – Krtín

ELEKTRICKÁ ENERGIE

Území je centrálně zásobeno elektřinou ze sítě ČEZ. Energie z obnovitelných zdrojů (solární panely, větrné elektrárny) nevytváří autonomní systémy, všechny tyto zdroje jsou připojeny k síti.

V území nefunguje energetický management a jednotlivé, navzájem izolované projekty úspor energií (zateplování, instalace úsporných svítidel) jsou závislé na dostupných dotačních zdrojích.

INTERNET

Snadná dostupnost informačních technologií a napojení zejména na síť internetu je důležitou podmínkou udržitelnosti života v regionu. Nyní je dostupnost vysokorychlostního internetu značně nerovnoměrná, v menších obcích je spojení nedostatečné.

3.3.3 DOPRAVA

SILNIČNÍ SÍŤ

Nejvýznamnější podíl na dopravě má doprava silniční. Konkurenční výhodou je dálnice D5, spojující Prahu přes Plzeň s hraničním přechodem Rozvadov.

Území je dopravně propojeno dostatečně hustou sítí silnic II.třídy:

- **II/193: spojující Domažlice, Kladruby, Stříbro, Úněšov, Nečtiny, Žlutice**
- **II/203: spojující Benešovice, Kladruby, Nýřany, Vejprnice, Plzeň**
- **II/230: spojující Stříbro, Černošín, Planou u Mar. Lázní a Mariánské Lázně**
- **II/605: spojující Plzeň, Stříbro, Benešovice, Bor, Přimda, Rozvadov**

Komunikační síť doplňují silnice III. a IV. třídy a místní komunikace, které jsou často ve špatném technickém stavu. Zejména v zimě jsou nedostatečně udržované. Silnice vedou přes centra měst a obcí, většinou chybí obchvaty.

Kromě zmíněné dálnice D5 prochází regionem dvě důležité spojnice: silnice II/605, která vede z Plzně do Stříbra a dále pokračuje jako silnice II/230 přes Planou do Mariánských Lázní, druhou významnou spojkou je silnice I/20 Plzeň - Karlovy Vary. Vzhledem k tomu se přirozenými spádovými centry pro obyvatele regionu stávají města Plzeň a Mariánské Lázně. Celé území je propojeno poměrně hustou sítí silnic II. a III. třídy, které jsou, až na výjimky některých úseků, v dobrém stavu. Z hlediska bezpečnosti nejsou obvykle vhodně řešeny průtahy obcemi, chybí opatření pro zklidnění dopravy. Silnice vedou přes centra měst a obcí, většinou chybí obchvaty.

Dopravní obslužnost je zajišťována nejvíce autobusovou dopravou, zčásti také železniční. Lze ji charakterizovat jako nedostatečnou, zejména v některých částech regionu. Lepšímu řešení brání především nedostatek financí obcí. Bylo by potřeba optimalizovat návaznost autobusových a vlakových spojů.

Dopravu v rámci města Stříbra rovněž zajišťuje autobusová linka MHD. Řada obyvatel regionu je závislá na vlastní automobilové dopravě. Stříbro se jako jeho centrum potýká s nedostatkem parkovacích míst nejen pro dojíždějící za prací a službami, ale i pro samotné rezidenty.

ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA

Regionem prochází železniční koridor č. 170 Praha – Plzeň – Cheb - Schriding. Ve Svojšíně se odděluje jednokolejná neelektrifikovaná trať Svojšín - Bor. Železniční síť dále tvoří lokální železniční trať č. 177 Pňovany - Bezdružice, která je jednokolejná a neelektrifikovaná. Je důležitá jak pro místní obyvatele, tak pro turisty a cykloturisty. Na železniční trati Plzeň – Stříbro - Planá u Mariánských Lázní - Cheb, proběhla modernizace trati, díky níž nyní na trati mohou projíždět vysokorychlostní vlaky.

Většina železničních zastávek je položena na okraji obce nebo zcela mimo ni, při zvažování dopravní obslužnosti je tedy potřeba počítat s časem potřebným pro dopravu na železniční zastávku.

CYKLODOPRAVA

Cyklodopravu lze rozdělit do 2 oblastí: cyklodoprava, tj. cesty do zaměstnání, škol, na nákupy a cykloturistiku. Pro cykloturistiku má území velký potenciál, dá se říci, že se jedná o jednu z nejatraktivnějších oblastí pro cykloturistiku v celé České republice. Na většině území jsou cyklotrasy vedeny po silnicích nižších tříd mimo hlavní silniční tahy, čímž je minimalizována možnost kolize cyklistické a automobilové dopravy.

Územím prochází také mezinárodní, nadregionální cyklotrasy: Cyklotrasa přátelství, která je součástí Panevropské cyklotrasy Německo - Praha – Paříž nebo Plzeň – Stříbro - Železná. Co se týče cyklodopravy, ve městech není dořešena segregace cykloprovozu od automobilové a pěší dopravy. Řešením by byla výstavba cyklostezek souběžných s komunikacemi nebo vést cyklotrasy mimo silnice. Potřebné jsou také vlaky pro přepravu kol a cyklobusy. Páteřní systém cyklotras Stříbrského regionu je nutné udržovat a dále rozvíjet, v plánu je Santiniho cyklopěší stezka Kostelec – Ostrov u Stříbra – Kladruby, předpokládaná délka je 6,5 km. Užitečné by bylo také propojení obcí s novými průmyslovými zónami, v plánu je trasa připravovaná Plzeňským krajem při dálnici D5 z Plzně přes Ostrov u Stříbra do Tachova.

LETECKÁ DOPRAVA

V obci Erpužice se nachází sportovní letiště, jedná se o neveřejné vnitrostátní letiště provozované Aeroklubem Erpužice. Letiště je lokalizováno jižně od zastavěného území obce.

3.3.4 ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ

Celková výměra půdy činí v DSO SR 26 647 ha. Podíl zemědělské půdy z celkové výměry je 55 %. Podíl orné půdy ze zemědělské půdy je 77 %. Podíl trvalých travních porostů ze zemědělské půdy je 21 %. Podíl zastavěných a ostatních ploch z celkové výměry je 7 %. Podíl vodních ploch z celkové výměry je 1,7 %. Podíl lesních pozemků z celkové výměry je 36 %.

Stříbrský region je součástí jednoho z nejlesnatějších okresů České republiky. Celková výměra **lesní plochy** v DSO činí 9 592 ha, což představuje 36 % rozlohy regionu. V celém okrese Tachov jde o 40,5 % rozlohy okresu a v Plzeňském kraji 33 % území kraje. Tyto lesní pozemky jsou v naprosté většině ve vlastnictví státu a jsou obhospodařovány státním podnikem Lesy České republiky, s.p., prostřednictvím Lesní správy Stříbro, Teplá a Planá. Dalším významnějším vlastníkem jsou jednotlivé obce a církev. Soukromí vlastníci lesa jsou zastoupeni nevýznamně.

Sulislav

Obecným problémem území je, že zemědělské objekty byly podřízeny specializovaným požadavkům velkovýroby a jsou většinou nevhodné pro nové subjekty v podmínkách tržního hospodářství. Po pokrytí restitučních nároků zbylo velmi málo majetku vhodného k soukromému podnikání bez neúměrně velkých investic. Mnoho těchto objektů chátrá a je nevyužíváno, zabírají velké plochy, které by se daly využít jiným způsobem, vizáž těchto budov ničí pohled na jinak pěkná venkovská sídla Dobrovolného svazku obcí Stříbrský region. Z tohoto důvodu je v Kostelci připraven záměr na vybudování podnikatelského inkubátoru v bývalém zemědělském velkokapacitním kravíně. V této souvislosti se jedná o odkoupení od SPÚ.

3.3.4 OBCHOD A SLUŽBY

Obchod a služby jsou v regionu soustředěny především do sídel s největším počtem obyvatel. Tyto ekonomické segmenty jsou pokryty ponejvíce fyzickými osobami, zaměstnávajícími 1 až 5 pracovníků, nejčastěji jsou však zcela bez zaměstnanců (OSVČ). Jedná se o maloobchod a služby typu autodoprava, instalatér, zámečník, truhlář, malíř, kadeřnice, zakázkové šití apod. Z kancelářských služeb jsou zastoupeny činnosti ekonomických, finančních a organizačních poradců, účetní služby, zprostředkování obchodu, spedice apod., a to zejména ve Stříbře. Na některé specifické služby chybí ve Stříbře kupní síla, několik podnikatelských záměrů zde skončilo neúspěšně. Chybí např. samostatný obchod s obuví.

Problémové je zastoupení obchodu a služeb v menších obcích a osadách – řada i zcela běžných služeb zde chybí a vzhledem k nedostatečné dopravní obslužnosti jde o výrazný limit sociálního a ekonomického rozvoje.

Stříbro – Morový sloup a radnice

ZDRAVOTNICTVÍ

Většina zdravotních služeb je zajištěna na Poliklinice Stříbro, Benešova 511, kde nabízí služby širokého spektra lékařských specializací: diabetologie, interna, chirurgie, kožní, neurologie, oční, ORL, ortopedie, plicní, praktický lékař, RTG, sonografie, rehabilitace, stomatologie a mnoho dalších. Ve Stříbře je i mnoho soukromých ordinací. V Kladrubech jsou pouze soukromá ordinační zařízení všeobecný lékař. Lékárny jsou dostupné pouze ve Stříbře, jedna na poliklinice, druhá v ulici Benešova. V rámci DSO SR není žádné lůžkové zdravotnické zařízení. Na území DSO sídlí Záchranná zdravotnická služba Plzeňského kraje (rychlá lékařská pomoc). Nejbližší lůžkovou zdravotnickou péči zajišťují města Stod a Plzeň.

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Hlavní náplní sociálních služeb v oblasti jsou pečovatelské služby pro seniory. Většinou se jedná o domy s pečovatelskou službou nebo domovy pro seniory. Jejich kapacita je však naplněna a do budoucnosti lze vzhledem ke stárnutí populace očekávat další nárůst poptávky po těchto službách. Zároveň je zde snaha obcí i uživatelů o poskytování služeb v místě bydliště seniorů, popř. co nejblíže. Proto i u menších obcí vznikají záměry na zřízení stacionářů, DPS, komunitních seniorských domů a podobných zařízení (Svojšín, Kostelec). Vzhledem k neochotě seniorů opouštět bydliště je určitě vhodnější v maximální možné míře podporovat terénní pečovatelské služby a menší stacionáře.

s

3.4 CESTOVNÍ RUCH

Kladruby - klášter

V rámci DSO je možné obecně definovat několik významných atraktivit cestovního ruchu, z nichžnejvýznamnější jsou město Stříbro s historií dolování stříbrných a olověných rud a kladrubský klášter, jako cenná sakrální architektonická památka s hudebním festivalem Kladrubské léto. Jde o lokalitu mimořádně vhodnou pro kulturně a historicky zaměřený cestovní ruch.

Infrastruktura cestovního ruchu je základní podmínkou jeho rozvoje a je třeba konstatovat, že ve sledovaném území není na dostatečné úrovni.

Stravovacích zařízení je možné nalézt v relativně dostatečném množství, avšak jejich nabídka a kvalita poskytovaných služeb má většinou problematickou úroveň. Převládají různá pohostinství s výčepem a jednoduchou, většinou studenou, popř. minutkovou kuchyní. Zdá se, že poněkud chybí nápady, vtip (místní a krajové speciality) a překážkou je i najít kvalitní personál.

Nejvyšší standart i největší kapacitu ***ubytovacích služeb*** v regionu nabízí Wellness Hotel Alfrédov (Kostelec). Ve Stříbře Hotel Alexander, Hotel U Branky nebo penziony Excellent a Avena zajišťují pohodlné ubytování turistům v historickém jádru města Stříbra. Kromě výše uvedených lze ještě nalézt ubytování typu penzion v Kladrubech a ve Svojšíně na zámku. Nejkvalitnější ubytování kempingového typu (chatky, kempovací místa pro stany a karavany), které se provozuje pouze v letní sezóně, je Pohoda Butov, rekreační středisko Butov a autokemp Vranov. Ve Svojšíně a Trpístech (Radost) jsou pouze chatové tábory. Ve většině disponují uvedená ubytovací zařízení i stravovacími službami.

Turistická informační střediska fungují ve Stříbře a v Kladrubech, informace tohoto typu poskytují také recepce hotelů a penzionů

Svojšín – zámek

.

Benešovice - Pražka

Stříbrský region disponuje vysokým přírodním potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu. Přitažlivost území je umocněna výskytem mnoha kulturně historických památek. Oblast má potenciál být hojně využívána pro chataření a chalupaření. Chybí však koordinovaný rozvoj a propagace nabídky cestovního ruchu.

3.5 SPOLEČENSKÝ ŽIVOT

Společenský život v obcích zajišťují obecní úřady, potažmo jejich kulturní komise, nezřídka se k jejich práci přidávají různé dobrovolnické spolky nebo spolky zřízené danou obcí nebo si společenské akce zajišťují občané sami (bez nebo ve spolupráci s obcí) ve snaze oživit kulturně-společenský život a podporovat či obnovovat místní tradice (např. Masopust, vynášení Morany, stavění Májky, lampionový průvod atd.) nebo dát vzniknout novým.

Společenský život je soustředěn především do Stříbra, nezanedbatelný kulturně–společenský život poskytuje rovněž obec Kladruby, kde se koná mnoho kulturních akcí.

Trpísty - Sviňomazy

Sbory dobrovolných hasičů – Činnost SDH zahrnuje nejen zásahovou činnost v rámci IZS, ale v mnoha obcích jsou zásadními hybateli komunitního života. Věnují se aktivně práci s dětmi, zúčastňují se soutěží a nezřídka organizují kulturní akce v obci.

Sportovní kluby - téměř vždy se jedná o fotbalový klub, nejvýznamnější je v Kostelci, Kladrubech a Stříbře. Pouze ve větších městech najdeme širší nabídku zájmových sdružení zaměřenou na jiné sporty např. sportovně-střelecký klub, kynologický klub, horolezecký klub a TJ Baník, který nabízí široké množství sportovních aktivit ve Stříbře.

Dobrovolná sdružení - značně jsou v regionu zastoupeny spolky, které zaměřují svoji činnost na obnovu kulturního dědictví a památek, kde se většinou spojuje s organizací dalších kulturních aktivit, jako například Sdružení za obnovu vesnice Svojšín, nebo prací s dětmi a mládeží. Některé organizace zaměřují svoji činnost přímo na pořádání kulturních akcí. Mezi ně patří Stříbrští občané městu nebo ochotnický spolek Divoch. V Kladrubech dlouhou dobu funguje Ekocentrum Tymián. Mezi tradiční spolky také patří myslivecká sdružení, místní organizace Českého svazu včelařů, spolky rybářů aj., většina organizací se též věnuje práci s mládeží.

Ve Stříbře výborně funguje Hornicko-historický spolek, pečující o technické památky spjaté s hornickou minulostí regionu, provozuje skanzen a udržuje hornické tradice. Podporu hornických tradic v regionu zajišťuje i spolek Bratrstvo sv. Barbory.

Na území DSO nepůsobí žádný skautský oddíl ani oddíl jiné celostátní mládežnické organizace.

Kostelec

Kulturní akce se v celém regionu konají v termínech, které si určují pořadatelé sami. Sami si i vytvářejí reklamu nebo pozvánky na dané akce. Jediná forma sdílení je fungující webové propojení kulturního kalendáře mezi obcemi. Zdá se, že toto propojení je nedostačující a jeví se důležité na akce zvát pomocí vyvěšených plakátů na vývěsních plochách v regionu, nebo pozvánky nechat tisknout v periodickém tisku, který vydává asi polovina obcí.

Propojení pořadatelů v rámci regionu může přinést i množství ušetřených výdajů, rovnoměrné rozložení kulturních akcí po regionu nebo sdílení účinkujícího na dvou akcích (dopolední a odpolední program).

Informace o kulturně-společenských akcích poskytují organizátoři na internetových stránkách. Stále častěji využívaným propagačním nástrojem jsou již v současné době rovněž sociální sítě. Některé obce své webové stránky stále k propagaci kulturně – společenských nebo sportovních akcí či sociální sítě nevyužívají dostatečně a spoléhají se pouze na vývěsní plochy.

Je nutné se podílet na vytváření společenského života a podporovat celkový kulturní život na celém území Stříbrského regionu. A to zejména podporou místních sdružení působící v této oblasti a koordinovaným způsobem vést seznam kulturních akcí, v neposlední řadě nabízet pomoci při realizaci akcí.

3.6 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Erpužice - Malovice

3.6.1 OVZDUŠÍ

Významným zdrojem znečištění je vytápění domácností. Ve většině sídel převažuje spalování pevných paliv, dřeva, příp. dalších nevhodných paliv. Výjimku tvoří větší města jako je např. Stříbro, kde 77 % obyvatel vytápí svá obydlí plynem, Kladruby (55 %), Kostelec nebo Trpísty. V ostatních obcích není provedena plynofikace. V některých menších sídlech je až 100 % domácností vytápěno tuhými palivy, většinou se jejich využití pohybuje mezi 80 až 90 %. Nedokonalé spalování je zdrojem emisí, pravděpodobnost tohoto znečištění je největší v obdobích s nepříznivými rozptylovými podmínkami, v zimě a na podzim. Místní znečištění, vedle domácích topenišť, zvyšuje také automobilová doprava emisemi výfukových plynů, částečně i doprava železniční.

3.6.2 OCHRANA PŮDY

V minulosti byly z důvodu lepšího využití území pro zemědělskou i lesnickou činnost prováděny dlouhodobé zásahy do vodního režimu krajiny - systematické odvodňování s co nejrychlejším odvedením vody z krajiny. To společně s intenzivním zemědělstvím vedlo k porušení přirozeného vývoje půd a na mnoha místech k odnosu svrchních horizontů a ke zhoršení půdního profilu. Proces se dále posiluje postupným oteplováním klimatu a častými přívalovými srážkami. Opatření proti těmto negativním změnám je navracení původních retenčních biotopů zpět do krajiny. Touto cestou se již vydala obec Kostelec a nechala si vypracovat studii rekreačního areálu severně nad sídlem Kostelec. Studie navazuje na předcházející projekční činnost v daném území.

Další možnosti se nabízejí v rámci komplexních pozemkových úprav, které naplánují budování ochranných prvků (retenční nádrže, suché poldry a další protierozní opatření pro ochranu půdního fondu, nebo vodohospodářská opatření sloužící k neškodnému odvedení povrchových vod a ochraně území před záplavami). Tato opatření povedou k ochraně životního prostředí a zvýšení ekologické stability krajiny.

Sytno

Zemědělské půdy, díky zastoupení členitých pahorkatin a vrchovin, jsou potenciálně náchylné k vodní erozi. Její aktuální projevy jsou poměrně omezené, a to díky zvýšenému zastoupení vegetace, bránící erozi - travních porostů, krajinné zeleně a lesních porostů.

Mezi opatření, která erozi zabraňují, lze kromě pěstování ochranných plodin, které zpevňují půdu svými kořeny zařadit také pěstování smíšených kultur, cyklickou změnu zemědělských kultur, budování teras, zvyšování kvality půdy kompostováním, orbu po vrstevnici aj. Vše zmíněné je vhodné v našem regionu využívat.

Únehle

3.6.3 OCHRANA VOD

Řešené území leží převážně v povodí řeky Mže, pouze malá část území v jižní části, obce Kostelec a Skapce, spadají do povodí Radbuzy. Povrchová voda ze Mže je upravována v úpravně Milíkov a je zdrojem pitné vody pro město Stříbro a okolí.

Největší vodní plochou, která je v těsné blízkosti sledovaného území je vodní nádrž Hracholusky z roku 1964 na Mži s celkovou výměrou 489,62 ha. Nádrž má mnohostranné využití (energetika, retence, závlahy, rekreace). V posledních letech, stejně jako některé ostatní toky, trpí růstem „vodního květu“ - eutrofizací. Příčinou je mimo jiné i nekoordinovaná zemědělská činnost v povodí Mže a nedostatečné čištění odpadních vod.

Záplavová území jsou vymezena na Úhlavce, na Úterském potoce a na Mži. Na Mži jako jediné je kromě záplavového území vymezena též aktivní zóna. Popovský potok (Ostrov u Stříbra – Popov – Heřmanova Huť) má v roce 2022 vybudované opatření proti přívalovým vodám - suchý poldr.

Kladruby - Tuněchody

OCHRANA VODNÍCH ZDROJŮ

Na území je několik zdrojů pitné vody s vyhlášenými ochrannými pásmy - u sídel Erpužice, Ošelín, Lom u Stříbra, Milíkov, Kladruby, Kostelec (Lšelín), Ostrov u Stříbra, Sulislav, Trpísty, Zhoř nebo Skapce.

KVALITA VOD

Převážná většina malých vodních toků v celém území má velmi dobrou kvalitu vody. U větších toků se čistota pohybuje mezi II. a III. stupněm znečištění. Je to především díky absenci většího znečišťovatele a také proto, že všechna větší města jsou napojena na ČOV. Avšak by bylo dobré ochraně vod věnovat více pozornosti: dobudovat chybějící ČOV pro ostatní obce, koordinovat a kontrolovat zemědělskou činnost, pomalu přecházet spíše k extenzivnímu zemědělství, obnovit retenční nádrže a obecně věnovat pozornost obnově retenčních schopností krajiny.

3.6.4 ENERGETIKA

Region má všechny předpoklady pro využívání obnovitelných zdrojů energie (solární panely, větrné elektrárny i pěstování biomasy).

V roce 2009 byla u Stříbra postavena solární elektrárna FVE Stříbro. V době svého vzniku byla největší solární elektrárnou v ČR. Elektrárnu postavila německá firma S.A.G. Solarstrom na asi 30hektarovém pozemku v bývalém vojenském prostoru a nyní ji provozuje společnost Solar Stříbro s.r.o. Kromě tohoto projektu jsou solární panely využívány individuálními subjekty na soukromých domech. FVE Ostrov u Stříbra (Kostelec) má kapacitu 2,5 MWh. Rovněž město Kladruby má FVE na některých budovách ve vlastnictví města.

Bioplynová stanice se zatím využívá pouze ve Svojšíně, je umístěna v areálu bývalého zemědělského statku. Stanice je určena ke zpracování biologicky rozložitelných produktů a odpadních materiálů, produktem je bioplyn vhodný pro spalování v kogeneračních jednotkách a stabilizovaný materiál vhodný k rekultivaci a hnojení. Výstupem je elektrická a tepelná energie, která je prodávána do sítě ČEZ, část tepla se spotřebuje pro provoz, zbytek je využíván pro vytápění vybraných objektů, sušení dřeva apod. Bioplynová stanice je zároveň velkým zdrojem znečišťování ovzduší, lze předpokládat emise pachových látek. Při řádném provozování bioplynové stanice je však reálné, že emisní limity pachových látek budou dodrženy.

3.6.5 ODPADY

Nakládání s odpady je na území prováděno svozovými firmami EKODEPON, s.r.o. a Eko-SEPAR, s.r.o. Firma EKODEPON, s.r.o. je ve stoprocentním vlastnictví Sdružení obcí Černošín, tento způsob vlastnické struktury umožňuje pružně reagovat na potřeby regionu. Firma vlastní také skládku komunálního odpadu, na kterou se provádí svoz, a to v Lažanech u Černošína. V Kladrubech město provozuje kompostárnu.

Ve všech sídlech se provádí separovaný sběr druhotných surovin do speciálních kontejnerů. Nejčastějšími složkami jsou sklo barevné a bílé nebo směs, plasty a papír. V rámci obcí se provádí sběr železného šrotu a dalších kovů. Obcemi je organizováno také shromažďování a odvoz nebezpečných odpadů. Na území jsou provozovány mobilní recyklační linky stavebních odpadů a drtiče biologicky rozložitelných odpadů. Provozovány jsou také sběrné dvory jako např. Sběrný dvůr Kostelec, do kterého mohou svážet i Skapce a Zhoř.

Sytno

Půda v regionu je ohrožena větrnou i vodní erozí. Některé lokality, díky plánovaným lidským zásahům především do vodního režimu krajiny, ohrožují svou sníženou retenční schopností, a to především při častých přívalových srážkách, kdy dochází k lokálním záplavám. Je tedy nutné navracet krajině bývalou stabilitu.

Eutrofizace vod je dalším problémem krajiny, trpí jí především velké vodní plochy v okolí zemědělsky využívaných území. Je nutné dále věnovat pozornost lokálním znečišťovatelům a podporovat výstavbu domácích čistíren vod.

Energetice z obnovitelných zdrojů v území se věnuje pouze Bioplynová stanice Svojšín.

Nakládání s odpady je na celkem vysoké úrovni, ale stále je velmi vhodné podporovat zakládání míst k odběru odpadů – sběrných dvorů, nebo úklid krajiny (černých skládek).

4. SWOT ANALÝZA

4.1 SILNÉ STRÁNKY

- Minimální narušení životního prostředí
- Snaha všech obcí k rozvoji a vytváření nových možností výstavby
- Nabídka volnočasových aktivit pro děti
- Vysoký potenciál pro rozvoj cestovního ruchu a rekreaci
- Relativně vysoký potenciál pro rozvoj kulturních aktivit nadregionálního významu
- Vysoký potenciál pro rozvoj drobného živnostenského podnikání a tradičních řemesel
- Možnost využití památek pro rozvoj kulturního života v obcích a k turismu
- Rozvinuté zemědělství, možnosti agroturistiky

4.2 SLABÉ STRÁNKY

- Stárnutí populace, nízká hustota osídlení
- Chátrání a zastarání budov (nejčastěji opuštěných zemědělských stavení)
- Nízká úroveň obchodu a služeb
- Slabá dopravní obslužnost v menších obcích, nevyhovující stav komunikací III. třídy
- Neexistence bezbariérových spojů a minimum bezbariérových vstupů do budov (v budoucnu nutností)
- Absence aktivizačních zařízení pro seniory (komunitní seniorské domy, sport, výlety, procházky, dílny)
- Pomalé rozvíjení menších obcí regionu (služby, technická infrastruktura, oprava drobných památek, …)
- Chybějící návazné studium po maturitě
- Stále nedostačující sběr a možnost roztřídění odpadů, malá dostupnost sběrných dvorů
- Nekoncepční rozvoj cestovního ruchu a souvisejících stavebních aktivit by mohl vést k znehodnocení přírodního prostředí a tím i rozvojového potenciálu regionu
- Patrné znečišťování ovzduší v zimních měsících především z domácích topenišť

4.3 PŘÍLEŽITOSTI

- Čistota životního prostředí
- Jedinečné přírodní prostředí s atraktivním reliéfem řeky Mže a jejích přítoků
- Množství kulturních a přírodních památek a zajímavostí
- Historicky a urbanisticky cenné město Stříbro a mimořádně cenný areál kladrubského kláštera
- Dobré propojení s dálnicí D5 a rychlostní silnicí Plzeň – Karlovy Vary
- Železniční celostátní (mezinárodní) dráha Praha – Cheb a regionální dráha Bezdružice - Plzeň
- Aktivní odpadové hospodářství (v SO ORP Stříbro je v provozu jedna skládka – Černošín)

4.4 OHROŽENÍ

- Pokračující stárnutí populace a mírný odliv obyvatel
- Zhoršení dopravní obslužnosti (možné rušení dalších spojů)
- Závislost zaměstnanosti na zahraničním kapitálu
- Odliv mladých lidí do měst, na venkově pouze rekreanti
- Nízká poptávka pro odběr vytříděného separovaného odpadu
- Nestabilita životního prostředí (přívalové deště, eutrofizace vod, eroze půdy, sucho)

Zhoř

5. STRATEGIE ROZVOJE

5.1 VIZE

Vize je trvalá představa horizontu, ke kterému region svými aktivitami směřuje. Strategická část dokumentu definuje, jakým způsobem dosáhnout naplnění této vize. Na základě shrnutých závěrů situační analýzy a společných debat řešitelského týmu a starostů obcí byla formulována vize Stříbrského regionu.

Vize:

Vytvoření prostředí, které je dobrým místem pro plnohodnotný život místních obyvatel a nabízí pestré vyžití návštěvníkům i turistům.

5.2 PRIORITY, OPATŘENÍ A AKTIVITY

Rozvojové priority definují základní a dlouhodobé směřování DSO jako celku. Vystihují základní problémové oblasti a jsou rozhodující pro tvorbu celé strategie. Byly formulovány tyto hlavní priority na stejné úrovni důležitosti:

7. **životní prostředí**
8. **cestovní ruch**
9. **infrastruktura**
10. **veřejná prostranství**
11. **občanská vybavenost a služby**
12. **komunitní život**

Jedná se o společný zájem pro celé území Stříbrského regionu.

V návaznosti na priority byla stanovena jednotlivá **opatření**, z nichž vyplývají hlavní ukazatele pro systematické naplňování vize a rozvojových oblastí. Pro každou rozvojovou prioritu bylo formulováno několik opatření. Nejnižším stupněm hierarchie strategické části jsou soubory vhodných **aktivit**. Jedná se o příklady aktivit, které naplňují jednotlivá opatření a jsou inspirací pro formulaci konkrétních projektových námětů a následně realizačních projektů.

Zásadní podmínkou pro úspěšnou realizaci jednotlivých aktivit je **koordinovaný postup DSO jako celku**.

1. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Opatření 1.1: Péče o životní prostředí

Aktivity:

- Podpora zpracování programu odpadového hospodářství celého DSO s důrazem na důslednou separaci komunálního odpadu, druhotné využití zejména biologických odpadů a na ekologickou výchovu obyvatel ve vztahu k problematice odpadů
- Podpora komunitního kompostování

Opatření 1.2: Údržba krajiny

Aktivity:

- Společné předcházení vzniku škod ve stávajících chráněných území a ÚSES
- Podpora opatření zaměřených na zadržování vody v krajině pro zlepšení ochrany vod, a to především realizací pozemkových úprav (vč. např. suchých poldrů), odbahňování a rekonstrukcí rybníků, revitalizací vodních toků a zkvalitněním čištění odpadních vod
- Vysazování nových stromů (aleje, sady..) a celková péče o zeleň, zpracování pasportů a generelů zeleně
- Rozdělení velkých půdních celků výsadbou stromů

2. ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU

Opatření 2.1: Infrastruktura cestovního ruchu

Aktivity:

- Postupná revitalizace sítě cyklotras vč. údržby a obnovy značení
- Příprava a budování sítě cyklostezek vč. návaznosti na páteřní cyklostezky
- Výstavba nových a rekonstrukce stávajících rekreačních sportovišť a areálů, přírodních koupališť, parků, areálů zdraví, výletišť apod.
- Vytváření nových turistických atraktivit – vyhlídek apod.
- Budování záchytných parkovišť, nástupních míst k turistickým cílům, nabíjecích stanic pro elektrokola a elektromobily, stání pro karavany, bivakovacích míst apod.

Opatření 2.2: Spolupráce v cestovním ruchu

Aktivity:

- Spolupráce s podnikateli v cestovním ruchu (ubytování, stravování) a vytvoření vhodných podmínek pro rozvoj jejich podnikání. Iniciace podnikatelských aktivit zaměřených na doplňkové služby cestovního ruchu (odpočívadla s jednoduchým stravováním, popř. ubytováním, servisy a půjčovny kol)
- Iniciace jednání s majiteli objektů vhodných pro agroturistiku s cílem motivovat je k vytvoření nabídky odpovídajících služeb, která zde zatím chybí
- Podpora zapojení spolků na území regionu s cílem rozšířit sortiment turistické nabídky. Spolupráce s organizacemi destinačního managementu na vytvoření koncepce rozvoje cestovního ruchu regionu jako celku a jeho začlenění do hierarchie turistických destinací a zpracování ucelené nabídky cestovního ruchu DSO a její prezentace zejména na internetu.
- spolupráce s Klubem českých turistů a řešení údržby či vznik nových turistických tras

3. ROZVOJ INFRASTRUKTURY

Opatření 3.1: Rozvoj dopravní infrastruktury

Aktivity:

- Obnova bývalých polních cest a jejich stabilizace v terénu pro pěší a cyklistický provoz
- Podpora alternativních forem osobní a sdílené dopravy

Opatření 3.2: Rozvoj energetické infrastruktury

Aktivity:

- Zpracování generelu alternativních zdrojů energie pro celý DSO SR vč. návrhu možných sdílených řešení (např. komunitní energetika)
- Zpracování energetických auditů jednotlivých obcí a připojení jejich odběrných míst do společné soutěže cen energií
- Podpora projektů na využití alternativních zdrojů energie k postupnému zajištění energetické soběstačnosti obcí
- Řešení energetické efektivity veřejných budov
- Výměna zkušeností v oblasti energetiky

Opatření 3.3: Rozvoj vodohospodářské infrastruktury

Aktivity:

- Výstavba nových a modernizace stávajících kanalizačních a vodovodních systémů vč. napojení místních částí v rámci nadregionální společnosti VAK

Opatření 3.4: Podpora údržby a výstavby bytového fondu

Aktivity:

- Příprava lokalit vhodných pro individuální výstavbu, zajištění urbanistických návrhů nové výstavby
- Postupná rekonstrukce a zkvalitnění stávajícího bytového fondu včetně budování malometrážních bytů
- Příprava projektů na výstavbu nových nájemních obecních bytů při využití státních dotačních titulů a půjček vč. malometrážních
- Sdružené investice obcí v oblasti bytové výstavby

Opatření 3.5: Podpora rozvoje podnikání

Aktivity:

- Podpora podnikatelských inkubátorů, nejlépe v opuštěných budovách a brownfieldech
- Zajištění přístupu k podnikatelským areálům
- Vytváření podmínek pro rozvoj drobného podnikání
- Společný tlak na investory a provozovatele na vytváření zázemí pro zaměstnance (ubytovny, závodní lékař, jesle a mateřské školy, …)
- Společný postup obcí při vyjadřování k dalšímu rozvoji podnikatelských aktivit s významným dopadem na území

4. ROZVOJ VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ

Opatření 4.1: Obnova a vytváření veřejných prostranství

Aktivity:

- Projektová příprava úprav veřejných prostranství se zapojením odborníků a veřejnosti
- Revitalizace návesních prostor, náměstí a center obcí
- Rekonstrukce hřbitovů vč. jejich možného rozšiřování

Opatření 4.2: Obnova památek

Aktivity:

- Mapování, obnova, ochrana a péče o drobné sakrální památky (kapličky, boží muka, křížky…)
- Obnova kulturních památek a historických objektů v majetku obcí, podpora dalších vlastníků kulturních památek a historických objektů zejm. v centrech obcí

5. ROZVOJ OBČANSKÉ VYBAVENOSTI A SLUŽEB

Opatření 5.1: Zkvalitnění sociální a zdravotní péče

Aktivity:

- Postupná příprava projektů směřujících k zajištění chybějících článků sociální péče např. domova pro osamělé matky s dětmi nebo terénní sociální péče
- Postupná příprava projektů směřujících k rozšíření kapacit stávajících zařízení, tj. domů s pečovatelskou službou, domovů pro seniory nebo komunitních seniorských domů (i v menších obcích, aby senior mohl zůstat co nejdéle ve svém bydlišti a mezi známými)
- Společné aktivity obcí k zajištění lepší dostupnosti lékařské péče v regionu

Opatření 5.2: Podpora péče o děti a vzdělávání

Aktivity:

- Průběžná obnova vybavení a rekonstrukce prostor a zahrad mateřských škol, základních škol, dětských skupin
- Rozšiřování kapacit mateřských škol vč. možnosti zřízení svazkové mateřské školy či sítě dětských skupin
- Vytváření zázemí pro mimoškolní aktivity, zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání (kroužky, U3V, …)

Opatření 5.3: Zkvalitňování zázemí pro výkon veřejné správy

Aktivity:

- Postupná rekonstrukce obecních úřadů včetně řešení jejich bezbariérovosti
- Dopracování a aktualizace „Programů rozvoje obce“ a dalších rozvojových dokumentů jednotlivých členských obcí

6. ROZVOJ KOMUNITNÍHO ŽIVOTA

Opatření 6.1: Rozvoj společenského, spolkového a kulturního života

Aktivity:

- Cílená a trvalá snaha o posílení vědomí sounáležitosti regionu a jeho obyvatel
- Poradenství při získávání prostředků na činnost spolků a občanských aktivit
- Podpora projektů, které zapojují veřejnost do rozhodovacích procesů, které se týkají Stříbrského regionu nebo jeho členských obcí
- Rekonstrukce a vybavení prostor určených či vhodných pro společenské, kulturní, komunitní a spolkové aktivity (vč. objektů, které nejsou v majetku členských obcí)
- Zpracování termínového kalendáře všech kulturních akcí pořádaných v rámci regionu a zajištění jeho efektivní distribuci mezi občany členských obcí

Sulislav

6. ŘEŠITELSKÝ TÝM

Na vzniku Strategie rozvoje DSO Stříbrský region v roce 2017 se podíleli nebo jinak spolupracovali:

Bc. Karel Lukeš
František Trhlík
Václav Uhlíř
Miroslav Janča
Mgr. Svatava Štěrbová
Lenka Albertová
Libuše Zahradníčková, DiS.

Na aktualizaci Strategie rozvoje DSO Stříbrský region na přelomu let 2022 a 2023 se podíleli nebo jinak spolupracovali:

starostové členských obcí DSO Stříbrský region

kolektiv MAS Český Západ, z.s. (Jan Dražský Florian, Mgr. Martina Dušková,
Ing. Markéta Frouzová, Lukáš Hilpert, Bc. Eliška Slepičková)

Dobrovolný svazek obcí
Stříbrský region